

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Bulevar mira bb, zgrada Delta 2, telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Булевар мира бб, зграда Делта 2, телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizori-bdbih.ba

Број: 01-02-03-13-195/11

Р: 07-03; 013-03; 04-03/11

**ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА
Јавног предузећа „КОМУНАЛНО БРЧКО“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ
на дан 31. 12. 2010. године**

Брчко, мај, 2011. године

САДРЖАЈ

НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ	3
РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	5
1. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	6
2. УВОД	12
3. ОПШТИ ДИО	12
4. ПРЕДМЕТ ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ	12
5. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ	13
6. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	13
6.1. РУКОВОДСТВО И СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА.....	13
6.2. БИЛАНС СТАЊА НА ДАН 31. 12. 2010. ГОДИНЕ.....	14
6.2.1. <i>Стална средства (некретнине, постројења и опрема)</i>	14
6.2.2. <i>Стална нематеријална средства</i>	15
6.2.3. <i>Стална материјална средства</i>	15
6.2.4. <i>Текућа средства</i>	16
6.2.5. <i>Залихе</i>	16
6.2.6. <i>Потраживања</i>	17
6.2.7. <i>Новчана средства</i>	18
6.2.8. <i>Дугорочне обавезе</i>	19
6.2.9. <i>Краткорочне обавезе</i>	19
6.2.10. <i>Капитал</i>	19
6.3. БИЛАНС УСПЕХА ЗА ПЕРИОД 1. 1 – 31. 12. 2010. ГОДИНЕ.....	20
6.3.1. <i>Приходи</i>	20
6.3.2. <i>Расходи</i>	20
6.4. ИТ СИСТЕМ.....	21
6.5. ВАНБИЛАНСНА ИМОВИНА.....	21
7. КОМЕНТАР	21

Јавно предузеће „КОМУНАЛНО БРЧКО“ д. о. о.
Брчко дистрикт БиХ
Адмир Нуковић дипл. ек.

НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ

Предмет ревизије

Извршили смо ревизију приложеног биланса стања **Јавног предузећа “КОМУНАЛНО БРЧКО” д. о. о. Брчко дистрикта БиХ**, са стањем на дан **31. 12. 2010.** године и одговарајућег биланса успјеха, извјештаја о новчаним токовима и извјештаја о промјенама капитала за годину која се завршава на тај дан, те ревизију усклађености пословања и преглед значајних рачуноводствених политика и других објашњавајућих напомена.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство је одговорно за припрему и фер презентацију ових финансијских извјештаја у складу с Међународним рачуноводственим стандардима и Међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, избор и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствене процјене које су разумне у датим околностима. **Руководство** је такође одговорно за усклађеност пословања Јавног предузећа с важећим законским и другим релевантним прописима.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ (“Службени гласник Брчко дистрикта БиХ” број 40/08), ИНТОСАИ ревизијским стандардима и Међународним стандардима ревизије. Ови стандарди налажу да радимо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе, те да је пословање усклађено с важећим законским и другим релевантним прописима. Ревизија укључује спровођење поступака ради прибављања ревизорских доказа о усклађености пословања и о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на ревизорском просуђивању, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ

извјештаја, ради осмишљавања ревизорских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не ради изражавања одвојеног мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Сматрамо да су прибављени ревизорски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизорско мишљење.

Квалификације

Исказано стање залиха на дан **31. 12. 2010.** године потцијењено је, за вриједност залиха преузетих диобним билансом које не испуњавају услове признавања текућег средства, како је то прописано Оквиром за презентацију и састављање финансијских извјештаја, МРС 2-Залиха и Правилником о рачуноводственим политикама Јавног предузећа (што је детаљније образложено у забиљешци 6.2.5 овог извјештаја).

На дан билансирања предузеће није вршило процјену наплативости потраживања и потребну исправку вриједности потраживања у складу с процјеном, како је то регулисано одредбама члана 25 Правилника о рачуноводственим политикама Јавног предузећа (што је детаљније образложено у забиљешци 6.2.6 овог извјештаја).

Није довршена потпуна имплементација Диобеног биланса с Владом Брчко дистрикта БиХ у дијелу идентификације средстава и усаглашености власништва над средствима с подацима у земљишним књигама ради уписа капитала у судски регистар, што умањује њихову реалност (што је детаљније образложено у забиљешци 6.2.9 овог извјештаја).

Мишљење

По нашем мишљењу, осим за ефекте које на извјештаје могу имати ставке наведене у претходном пасусу, финансијски извјештаји Јавног предузећа “КОМУНАЛНО БРЧКО” д. о. о., приказују истинито и објективно стање имовине и обавеза на дан **31. 12. 2010.** године, резултате пословања, промјене у капиталу и новчане токове, за годину која се завршава на тај дан, у складу са општеприхваћеним Међународним рачуноводственим стандардима и Међународним стандардима финансијског извјештавања.

Финансијско пословање Јавног предузећа “КОМУНАЛНО БРЧКО” д. о. о. у току **2010.** године је било у свим материјално значајним аспектима усклађено с важећом законском регулативом.

Замјеници главног ревизора

Томо Возетић, дипл. ек.

Божо Зимоњић, дипл. ек.

Главни ревизор

Цевида Хоџић, дипл. ек.

РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Потребно је помоћну евиденцију сталних средстава уредити тако да она несумњиво обезбиједи идентификацију сталних средстава по врстама које су исказане у оквиру одговарајућих аналитичких конта у главној књизи, тако да се јасно може утврдити набавна вриједност и припадајућа исправка вриједности (акумулирана амортизација) поједине врсте средстава.

Потребно је извршити свођење набавне вриједности на нето продајну вриједност у зависности шта је ниже у у складу с Правилником о рачуноводственим политикама Јавног предузећа, као и са одредбама МРС 2 – Залихе.

Потребно је, ради јачања система интерних контрола и спречавања ризика у управљању и располагању залихама материјала и резервних дијелова, извршити идентификовање артикала у складиштима на исти начин као у материјалном књиговодству.

Потребно је ради повећања поузданости и ажурности извјештавања извршити увезивање аналитичке евиденције у систем главне књиге.

Потребно је на дан билансирања вршити процјену наплативости сумњивих и спорних потраживања, а њихово исказивање вршити у износу утврђеном на основу очекиваног степена наплативости.

Потребно је располагање новцем и новчаним еквивалентима вршити на основу процјене могућих ризика ради њиховог елиминисања, смањења или диверсификације.

Потребно је убрзати активности на потпуној имплементацији одлуке о оснивању ЈП "Комунално Брчко" д. о. о. Брчко и диобног биланса.

Потребно је дио трошкова који су настали приликом пружања услуга снабдијевања водом и одвоза смећа у будуће идентификовати и евидентирати у оквиру трошкова продатих услуга.

Потребно је успоставити цјеловит ИТ систем који ће елиминисати дуплирање послова на уносу и обради података, обезбиједити брже и поузданије извјештавање и омогућити лакше сервисирање и надogradњу система.

1. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Биланс стања на дан 31. 12. 2010. године

Табела број 1 (страна од 6 до 8)

Група рачуна или рачун	П О З И Ц И Ј А	Биљешка	Износ текуће 2010. године			Износ претходне године 2009.
			Бруто износ	Исправка вриједности	Нето	
1	2	3	4	5	6	7
	А К Т И В А					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАТЕНИ КАПИТАЛ					
	В. СТАЛНАСРЕДСТВА	6.2.1.	10.837.069,00	6.466.253,00	4.370.816,00	4.269.921,00
01	І. Стална нематеријална средства	6.2.2.	198.535,00	50.797,00	147.738,00	34.683,00
010	1. Goodwil					
011, 014	2. Патенти, лиценце и заштитни знакови, концесије и остала права		8.625,00	2.156,00	6.469,00	8.625,00
012	3. Капитализовани трошкови развоја					
013	4. Рачунарски програми – софтвер		166.910,00	48.641,00	118.269,00	26.058,00
015, 018	5. Друга (у припреми и остала) стална нематеријална средства		23.000,00	-	23.000,00	-
017	6. Предујмови за стална нематеријална средства					
02	ІІ. Некретнине, постројења и опрема	6.2.3.	10.638.534,00	6.415.456,00	4.223.078,00	4.235.238,00
020	1. Земљишта					
021	2. Грађевински објекти		2.066.556,00	292.918,00	1.773.638,00	1.375.583,00
022 до 024	3. Постројења и опрема (машине), алати, погонски инвентар и канцеларијски намјештај те транспортна средства		8.093.083,00	6.122.538,00	1.970.545,00	2.758.902,00
025	4. Некретнине, постројења и опрема у припреми		478.895,00	-	478.895,00	100.753,00
026	5. Стамбене зграде и станови					
027	6. Предујмови за материјална средства					
03	ІІІ. Биолошка имовина					
030	1. Основно стадо					
031	2. Шуме и вишегодишњи насади					
035	3. Биолошка имовина у припреми					
037	4. Предујмови за биолошку имовину					
04	ІV. Остала стална материјална средства					
05	V. Дугорочна финансијска улагања и зајмови					
050	1. Удјели у придруженим правним лицима					
051	2. Удјели у овисним друштвима и другим повезаним лицима					
052	3. Зајмови повезаним правним лицима					
053	4. Удјели у неповезаним правним лицима					
054,055	5. Дати зајмови, депозити и кауције					
056 до 058	6. Улагања у дужничке вриједн. хартије и остала дуго. улагања					

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ

Група рачуна или рачун	П О З И Ц И Ј А	Биљешка	Износ текуће године 2010.			Износ претходне године 2009.
			Бруто износ	Исправка вриједности	Него	
1	2	3			7	8
06	VI. Дугорочна потраживања					
060	1. Дугорочна потраживања од повезаних друштава					
061 до 068	2. Дугорочна потраживања од других лица					
07	VII. Улагања у некретнине					
08	VIII. Средства класификована као средства намијењена за продају					
09	IX. Дугорочна разграничења					
090	1. Одгођена пореска средства					
091, 098	2. Унапријед платени трошкови и остала дугорочна разграничења					
	С. ТЕКУЋА СРЕДСТВА	6.2.4.	19.870.926,00	91.496,00	19.779.430,00	15.595.381,00
10 до 13	I. Залихе	6.2.5.	3.344.418,00	91.496,00	3.252.922,00	3.305.197,00
10 осим 105	1. Сировине и материјал, резервни дијелови и ситан инвентар		3.257.709,00	91.496,00	3.166.213,00	3.305.015,00
11	2. Производња у току					
12	3. Производи					
13 осим 136	4. Трговачка роба					
105, 136	5. Предујмови за залихе (аванси)		86.709,00	-	86.709,00	182,00
21	II. Потраживања од продаје	6.2.6.	13.057.491,00	-	13.057.491,00	8.581.619,00
210	1. Потраживања од купаца повезаних правних лица					
211 до 213	2. Потраживања од купаца у земљи и иностранству		13.057.491,00	-	13.057.491,00	8.581.619,00
22 и 26	III. Друга краткорочна потраживања		183.282,00	-	183.282,00	929.618,00
22	1. Друга потраживања		183.282,00	-	183.282,00	929.618,00
26	2. Потраживања за ПДВ – улазни порез					
23	IV. Краткорочни финансијски пласмани		15.456,00	-	15.456,00	15.456,00
230	1. Удјели (дионице) у повезаним правним лицима					
231	2. Зајмови повезаним правним лицима и осталим чла. друштва					
233 до 235	3. Дати зајмови и депозити		15.456,00	-	15.456,00	15.456,00
236 до 238	4. Други краткорочни финансијски пласмани					
20	V. Новац и новчани еквиваленти	6.2.7.	3.204.197,00	-	3.204.197,00	2.763.491,00
24	VI. Активна временска разграничења		66.082,00	-	66.082,00	-
	D. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА					
	У К У П Н О А К Т И В А		30.707.995,00	6.557.749,00	24.150.246,00	19.865.302,00
дио 99	Ванбилансна евиденција		112.572.247,00	-	112.572.247,00	104.401.906,00

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ

Групе рачуна или рачун	П О З И Ц Ј А	Биљешка	Износ текуће године 2010.	Износ претходне године 2009.
1	2	3	5	6
	П А С И В А (КПИТАЛ И ОБАВЗЕ)			
	А. К А П И Т А Л	6.2.10.	10.329.826,00	9.911.774,00
40	1. Уписани основни капитал		2.000,00	2.000,00
41	2. Дионичка премија			
42	3. Ревалоризационе и пренесена резерве			
43	4. Остале резерве			
44, 460	5. Акумулирана (задржана) добит		10.327.826,00	9.909.774,00
45, 461	6. Акумулирани (пренесени) губитак			
	В. Д У Г О Р О Ч Н Е О Б А В Е З Е	6.2.8.	366.601,00	497.677,00
50	I. Дугорочне финансијске обавезе			
500, 501	1. Обавезе према повезаним правним лицима и члановима друштва			
502 до 506	2. Обавезе по кредитима, те финансијским и робним зајмовима			
509	3. Остале дугорочне финансијске обавезе			
51	II. Дугорочна разграничења и резервисања		366.601,00	497.677,00
512, 519	1. Друга дугорочна разграничења		366.601,00	497.677,00
52	III. Дугорочне обавезе класификоване у групу са средствима намијењ. за продају или отуђење			
	С. К Р А Т К О Р О Ч Н Е О Б А В Е З Е	6.2.9.	13.453.819,00	9.455.851,00
53	I. Краткорочне финансијске обавезе		1.075.890,00	-
530, 531	1. Обавезе према повезаним правним лицима и члановима друштва			
532, 533, 535	2. Обавезе према кредитима, те финансијским и робним зајмовима			
534	3. Обавезе за примљене предујмове (аванси)		912.690,00	-
537	4. Обавезе по краткорочним вриједн. хартијама			
538	5. Текући дио дугорочних финансијских обавеза			
539	6. Остале краткорочне финансијске обавезе		163.200,00	-
54 и 56	II. Обавезе према добављачима и друге обавезе		12.360.498,00	9.455.851,00
540	1. Обавезе према добављачима повезаним правним лицима			
541 до 543	2. Обавезе према добављачима у земљи и иностр.		5.287.069,00	2.642.690,00
546	3. Текуће обавезе пореза на добит			
56	4. Обавезе за порез на додатну вриједност – ПДВ		258.185,00	193.155,00
548	5. Обавезе за остале порезе, допр. и друга давања		553.682,00	401.760,00
544, 545, 547, 549	6. Друге краткорочне обавезе		6.261.560,00	6.218.237,00
57	III. Краткорочне обавезе класификоване у групу са средств. намиј. за продају или отуђење			
55	IV. Пасивна временска разграничења		17.433,00	-
	У К У П Н А П А С И В А		24.150.246,00	19.865.302,00
дио 99	Ванбилансна евиденција		112.572.247,00	104.401.906,00

Напомена: Биљешке уз финансијске извјештаје на странама од 13 до 20 саставни су дио нашег извјештаја.

Биланс успјеха за период 1.1 – 31. 12. 2010. године

Табела број 2

Групе рачуна или рачун	П О З И Ц Ј А	Биљешка	Износ текуће године 2010.	Износ претходне године 2009.
1	2	3	5	6
60	Приходи од продаје услуга	6.3.1.	36.346.245,00	33.973.847,00
650 до 652	Трошкови услуга	6.3.2.	23.613.613,00	18.840.396,00
	Бруто добит		12.732.632,00	15.133.478,00
	Бруто губитак			
653	Трошкови дистрибуције	6.3.2.	298.884,00	108.617,00
654	Трошкови управе и администрације	6.3.2.	14.272.587,00	12.426.012,00
655 до 659	Други оперативни расходи	6.3.2.	266.309,00	59.461,00
	Добит од оперативних активности		-	2.539.388,00
	Губитак од оперативних активности		2.105.148,00	-
610	Приходи од удјела у добити придружених друштава (по методу удјела)			
611	Приходи од улагања у другим повезаним друштвима			
612 до 619	Други финансијски приходи		6.176,00	103.030,00
620	Промјена вриједности биолошке имовине			
621 до 624	Приходи од основе промјене вриједности (ревалоризације) других облика сталне имовине			
625 до 629	Добици од продаје сталне имовине			
63	Остали приходи			
64	Приходи од премија, субвенција, дотација и други слични приходи		2.625.828,00	21.660,00
660	Расходи (губици) од улагања у придружена правна лица (по методу удјела)			
661	Расходи (губици) од улагања у другим повезаним друштвима			
662, 664	Расходи са основе камата			
663, 665 до 669	Други финансијски расходи		47,00	4.876,00
670 до 674	Губици од умањења вриједности сталне имовине			
675 до 679	Губици од продаје сталне имовине		22.562,00	36.956,00
68	Остали расходи		86.195,00	-
	Добит прије пореза		418.052,00	2.622.246,00
	Губитак прије пореза			
	Порез на добит		-	-
	Нето добит периода		418.052,00	2.622.246,00
	Губитак периода			

Напомена: Биљешке уз финансијске извјештаје на странама од 13 до 20 саставни су дио нашег извјештаја.

Извјештај о новчаним токовима за период 1. 1 – 31. 12. 2010. године

Табела број 3

Ред. број	О П И С	Забилешка	Ознака	И З Н О С	
				Текућа година 2010.	Претходна година 2009.
	Готовински ток од пословних активности				
1.	Него добит			418.052,00	2.622.246,00
	Усклађивање за:				
2.	Амортизација/вриједност усклађивања нематер. средст.	6.2.2.	+	31.955,00	-
3.	Расходи (приходи) од отуђења нематеријалних средст.		+(-)		
4.	Амортизација вриједност усклађ. материјалних средст.		+	817.032,00	697.972,00
5.	Расходи (приходи) од отуђења материјалних средстава		+(-)		
6.	Усклађивања по основу финансирања сталних средстава		+(-)		
7.	Нереал. расходи/приходи од размј. вал. – курсне разлике		+(-)		
8.	Остала усклађивања за неготовинске ставке и токове који се односе на улагачке активности		+(-)		
9.	Свега од 2 до 8			848.987,00	697.972,00
10.	Повећање (смањење) залиха		-(+)	52.275,00	-3.217.419,00
11.	Повећање (смањење) потраживања		-(+)	-4.475.872,00	-1.829.865,00
12.	Повећање (смањење) обрачунатих прихода		-(+)	746.336,00	-477.617,00
13.	Повећање (смањење) унапријед смањених трошкова		-(+)	-66.082,00	-
14.	(Повећање) смањење обавеза према добављачима		+(-)	2.644.370,00	-123.817,00
15.	(Повећање) смањење осталих обавеза		+(-)	260.275,00	6.095.051,00
16.	(Повећање) смањење обрач. нефактурисаних трошкова		+(-)	-113.643,00	497.677,00
17.	Свега од 9 до 16			-952.341,00	944.010,00
18.	А. Него готовина добивена од посл. активно. (1+9+17)			314.698,00	4.264.228,00
	Готовински ток од улагачких активности				
19.	Набавка (продаја) нематеријалних средстава		-(+)	-145.010,00	-32.733,00
20.	Набавка (продаја) материјалних средстава		-(+)	-804.872,00	-4.245.156,00
21.	Стицање (отуђење) удјела у подружницама		-(+)		
22.	Стицање (отуђење) удјела у придруж. правним лицима		-(+)		
23.	Дати кредити (повраћај кредита) правним лиц. у групи		-(+)		
24.	Дати кред. (повраћај кредита) другим повез. правн. лиц.		-(+)		
25.	Набавка (отуђење) других улагања		-(+)		
26.	Дати кредити (повраћај кредита) другим правним лиц.		-(+)		-10.956,00
27.	Остали токови од улагачких активности		-		
28.	В. Него готов. коришћ. у улагач. актив. (од 19 до 27)			-949.882,00	-4.288.845,00
	Готовински ток од финансијских активности				
29.	Прим. од издав. дионица и осталих облика форм. и пов. капит.		+		
30.	Откуп (искуп) дионица и осталих облика капитала		-(+)		
31.	Набавка (продаја) властитих дионица		-(+)		
32.	Примљена позајмљена средства		+	1.075.890,00	
33.	Повраћај позајмљених средстава		-		
34.	Плаћање дивиденди		-(+)		
35.	Остали токови од финансијске активности		-		
36.	С. Него готовина коришћена у финан. акти. (од 29 до 35)			1.075.890,00	
37.	Него повећ. (смањ.) гот. на рач. и у благајни (А+Б+Ц)		-(+)	440.706,00	-24.617,00
38.	1. Почетно стање на рачуну и у благајни			2.763.491,00	2.788.108,00
39.	2. Коначно стање готовине на рачуну и у благајни			3.204.197,00	2.763.491,00
40.	3. Него повећ. (смањ.) готовине на рачу. и благ. (2-1)		-(+)	440.706,00	-24.617,00

Напомена: Биљешке уз финансијске извјештаје на странама од 13 до 20 саставни су дио нашег извјештаја.

Извјештај о промјенама у капиталу за период који завршава на дан 31. 12. 2010. године

Табела број 4

Ред. број	Врста промјене у капиталу	Дионичарски и други облици основног капитала	Ревалориз. резерве	Пренесене резерве (курсне раз.)	Остале резерве (емисиона прем., законске и статут. резерве	Акумулисана нерасп. добит /непокривени губитак	Властите дионице	У К У П Н О	Дио који припада влас. капит. (мат.) друшт.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1.	Стање на дан 31. 12. 2008. године	2.000,00				7.287.528,00	-	7.289.528,00	7.287.528,00
2.	Учинци промјена у рачуноводственим политикама	-					-		
3.	Учинци исправка грешака	-					-		
4.	Поново исказано стање на дан 31. 12. 2008. године, односно 1. 1. 2009. године	2.000,00				7.287.528,00	-	7.289.528,00	7.287.528,00
5.	Учинци ревалоризације матер. и нематер. средстава	-					-		
6.	Учинци ревалор. дугорочних финансијских средст.	-					-		
7.	Курсне разлике настале превођ. трансак. у стра. вал.	-					-		
8.	Остали добици/губици пер. који нису исказ. у бил. успј.	-					-		
9.	Него добит/губитак периода исказана у бил. успјеха	-				2.622.246,00	-	2.622.246,00	2.622.246,00
10.	Објављене дивиденде и др. обл. расп. доб. и пок. губ.	-					-		
11.	Емис. дион. капит. и др. облици пов. или смањ. осн. кап.	-					-		
12.	Стање на дан 31. 12. 2009. године	2.000,00				9.909.774,00	-	9.911.774,00	9.911.774,00
13.	Учинци промјена у рачуноводственим политикама	-					-		
14.	Учинци исправка грешака	-					-		
15.	Поново исказано стање на дан 31. 12. 2009. године, односно 1. 1. 2010. године	2.000,00				9.909.774,00	-	9.911.774,00	9.911.774,00
16.	Учинци ревалоризације матер. и нематер. средстава	-					-		
17.	Учинци ревалор. дугорочних финансијских средстава	-					-		
18.	Курсне разлике настале превођ. трансак. у стра. валути	-					-		
19.	Остали добици/губици периода који нису исказ. у бил. успј.	-					-		
20.	Него добит/губитак периода исказана у бил. успјеха	-				418.052,00	-	418.052,00	418.052,00
21.	Објављене дивиденде и др. обл. расп. доб. и пок. губ.	-					-		
22.	Емис. дион. капит. и др. облици пов. или смањ. осн. кап.	-					-		
23.	Стање на дан 31. 12. 2010. године	2.000,00				10.327.826,00	-	10.329.826,00	10.329.826,00

Напомена: Биљешке уз финансијске извјештаје на странама од 13 до 20 саставни су дио нашег извјештаја.

**НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА
Јавног предузећа „КОМУНАЛНО БРЧКО“ д. о. о. за 2010. годину**

2. УВОД

Ревизија финансијских извјештаја Јавног предузећа за комуналне дјелатности „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко, обављена је на основу овлашћења у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ.

3. ОПШТИ ДИО

Јавно предузеће за комуналне дјелатности „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ (у даљем тексту: Јавно предузеће) основано је као предузеће са ограниченом одговорношћу за дистрибуцију и продају електричне енергије, сакупљање, пречишћавање и дистрибуцију воде, прикупљање и обраду отпадних вода, прикупљање и обраду осталог отпада, као и друге дјелатности које служе регистрованим дјелатностима, а које у складу с важећом класификацијом дјелатности у Дистрикту, утврђене Статутом предузећа.

Предузеће је правно лице основано према Закону о јавним предузећима Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, бројеви: 15/06, 05/07, 19/07 и 107/08), одлуком Скупштине Брчко дистрикта БиХ о оснивању ЈП, број: 0-02-022-81/07 од 26. јуна 2007. године, Исправком Одлуке, број: 0-02-022-81/07-1 од 17. јула 2007. године и Одлуком о измјенама и допунама Одлуке о оснивању, број: 01-02-111/08 од 12. јуна 2008. године.

Предузеће је на основу Закона о судском регистру Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, бројеви 9/01, 10/02, 14/02, 14/02, 5/03 и 8/03) регистровано код Основног суда Брчко дистрикта БиХ 28. децембра 2007. године под бројем: 096-0-Рег-07-000889.

Назив Предузећа гласи: Јавно предузеће за комуналне дјелатности „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.

Скраћени назив фирме је ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.

Сједиште Предузећа је у Брчком, улица Студентска број 13.

Оснивач Предузећа је Брчко дистрикт БиХ са оснивачким капиталом у износу у износу од 2.000,00 КМ, што представља 100% капитала.

Предузеће је економска и пословна цјелина, а организовано је у четири радне јединице:

- РЈ Електродистрибуција,;
- РЈ Водовод и канализација;
- РЈ Чистоћа и
- РЈ Администрација.

Просјечан број запослених у Предузећу, на бази стања крајем мјесеца 2010. године, био је 410.

4. ПРЕДМЕТ ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Предузећа за 2010. годину, извршене финансијске трансакције исказане у тим извјештајима, те усклађеност финансијског пословања са законским прописима.

Циљ ревизије је да се на основу спроведене ревизије изрази мишљење да ли су финансијски извјештаји припремљени, у сваком значајном погледу, у складу с важећом законском регулативом и примјенивим оквиром финансијског извјештавања. Ревизија укључује и процјену да ли руководство Предузећа примјењује законе и остале важеће прописе и акте, користе ли се средства за одговарајуће намјене у оквиру датих овлашћења, оцјену финансијског управљања, оцјену система интерних контрола у погледу заштите имовине и откривања и спречавања значајно погрешних приказивања у финансијским извјештајима.

Ревизија је обављена у складу са интерним планским документима ревизије у периоду мај–јун 2010. године. Системом узорковања испитали смо значајне процесе везане за планирање, управљање и руковођење пословним активностима, имовину и капитал, потраживања и обавезе, приходе и расходе, као и значајније процедуре јавних набавки. С обзиром да је ревизија обављена на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Ревизија је укључила и давање препорука за даљи рад за подручја која смо оцијенили битним, а која су везана за финансијско извјештавање.

Сви износи у финансијским извјештајима исказани су у КМ.

5. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ вршила је ревизију финансијских извјештаја Јавног предузећа за 2009. годину, гдје су дате одговарајуће препоруке. Јавно предузеће је у складу с донесеним Акционим планом имплементирало већи дио препорука везаних за усклађивање нормативних аката у рачуноводственом систему, а препоруке које нису до краја имплементиране, поново су биле предмет ревизије.

6. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

6.1. Руководство и систем интерних контрола

На основу спроведене ревизије значајних процеса пословања и повезаности истих са финансијским извјештајима извршили смо процјену успостављања, функционисања и надзора система интерних контрола¹. Циљ процјене система интерних контрола је да обезбиједи разумно увјерење везано за постизање циљева у сљедећим категоријама: ефикасности и успјешности пословања, поузданости финансијског извјештавања, сагласности с постојећим законима и прописима и заштити имовине.

¹ Систем интерних контрола означава све политике и поступке усвојене од руководства клијента ради помоћи у постизању својих циљева у смислу обезбјеђења, у мјери у којој је то могуће, уредног и ефикасног пословања, укључујући при томе придржавање утврђене политике руководства, заштиту имовине, спречавање и откривање превара и грешака, тачност и потпуност рачуноводствених евиденција и благовремену израду поузданих финансијских информација. (Међународни стандард ревизије-ИСА 315) Систем интерних контрола обухвата и друга питања осим оних која се непосредно односе на функцију рачуноводственог система, а тичу се “контролног окружења” и “контролних поступака”.

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ

Јавно предузеће је у значајном дијелу свог пословања уредило контролне активности интреним актима, међутим и поред наведеног ревизијом смо утврдили да се постојећи акти досљедно не поштују.

Правилником о рачуноводственим политикама Јавног предузећа, број: 01-59-11315-4/10 од 20. октобра 2010. године, који је у складу са МРС, Јавно предузеће је усвојило начин вредновања билансних позиција. Ревизијом смо утврдили да и поред наведеног правилника Јавно предузеће није вршило усклађивање вриједности залиха материјала, што је усупротности са одредбама члана 23 наведеног Правилника. Такође, одредбе Правилника нису се поштовале у дијелу процјене наплативости спорних потраживања.

Слабост система интерних контрола огледа се у томе да помоћна евиденција сталних средстава не обезбјеђује појединачну идентификацију сталних средстава како је то исказано по контима у главној књизи. Због наведеног отежана је и идентификација набавне вриједности и припадајуће исправке вриједности средстава, што доводи до погрешки приликом евидентирања пословних промјена на сталним средствима као што су евидентирање: амортизације, расходовања и других отуђења сталних средстава. Ефекти наведених погрешки манифестују се на исказивању стања сталних средстава на дан обрачуна у смислу потцјењивања једне групе средстава и прецјењивање у истом износу друге групе средстава у оквиру исте класе.

Артикли у складиштима материјала и резервних дијелова (водовод, електро, чистоћа и друга) нису означени у складу са шифрама додијелим у материјалном књиговодству што доводи до отежане идентификације и контроле залиха, као и пописа стања залиха на одређени дан.

Наведени недостатак упућује на закључак, да у овом дијелу процеса такође постоји слабост система интерне контроле, којим се не спречава ризик управљања и располагања залихама материјала и резервних дијелова.

Трошкови управе и администрације укључују укупне трошкове по природним врстама остварене у обрачунском периоду, без издвајања трошкова који се могу директно приписати учинцима услуге снабдијевања водом и услуге одвоза смећа.

6.2. Биланс стања на дан 31. 12. 2010. године

6.2.1. Стална средства (некретнине, постројења и опрема)

Нето вриједност сталних средстава исказана је у износу од **4.370.816,00** КМ. Вриједност сталних средстава као и њихове промјене током 2010. године исказане су како слиједи:

Р. бр.	О П И С	Вриједности у КМ				
		Стална нематер. средства	Грађевине	Постројења и опрема	Инвестиције у току	Укупно
Набавна вриједност						
1	Стање на дан 1. 1. 2010. год.	53.525	1.615.603	8.288.119	100.753	10.058.000
2	-Директна повећање	145.010	404.221	580	692.452	1.242.263
3	-Пренос са инвестиц. у току		46.732	256.415	-303.147	0
4	-Расходовање по попису			-175.254		-175.254
5	-Остало искњижавање			-276.778	-11.163	-287.941
6	Стање на дан 31. 12. 2010. год. (1+2+3+4+5)	198.535	2.066.556	8.093.083	478.895	10.837.069
Акумулирана амортизац.						
7	Стање на дан 1. 1. 2010. год.	18.842	240.020	5.529.217	0	5.788.079
8	-Амортизација за 2010. год.	31.955	63.868	753.164	0	848.987

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ

9	-Пренос (са) на	0	24.812	977	0	25.789
10	Расходовање по попису (елаборат)			-160.820	0	-160.820
11	-Остало искњижавање		-35.782		0	-35.782
12	Стање на дан 31. 12. 2010. год. (7+8+9+10+11)	50.797	292.918	6.122.538	0	6.466.253
Садашња вријед. (нето књ. вр.)						
13	Стање на дан 31. 12. 2009. год. (1-7)	34.683	1.375.583	2.758.902	100.753	4.269.921
14	Стање на дан 31. 12. 2010. год. (6-12)	147.738	1.773.638	1.970.545	478.895	4.370.816

Ревизијом смо утврдили да помоћна евиденција сталних средстава не обезбјеђује појединачну идентификацију сталних средстава како је то исказано по контима у главној књизи. Због наведеног отежана је и идентификација набавне вриједности и припадајуће исправке вриједности средстава, што доводи до погрешки приликом евидентирања пословних промјена на сталним средствима као што су евидентирање амортизације, расходовања и других отуђења сталних средстава. Ефекти наведених погрешки манифестују се на исказивању стања сталних средстава на дан обрачуна у смислу потцјењивања једне групе средстава и прецјењивања у истом износу друге групе средстава у оквиру исте класе.

Потребно је помоћну евиденцију сталних средстава уредити тако да она недвосмислено обезбједи идентификацију сталних средстава по врстама које су исказане у оквиру одговарајућих аналитичких конта у главној књизи, тако да се јасно може утврдити набавна вриједност и припадајућа исправка вриједности (акумулирана амортизација) поједине врсте средстава.

6.2.2. Стална нематеријална средства

У презентованим финансијским извјештајима Јавног предузећа стална нематеријална средства исказана су као слиједи:

1) Набавна вриједност	198.535,00 КМ
2) Исправка вриједности	50.797,00 КМ
3) Садашња вриједност (1-2)	147.738,00 КМ

6.2.3. Стална материјална средства

У финансијском извјештају Билансу стања на дан 31.12.2010. године исказана су материјална стална средства како слиједи:

Врста материјалних сталних средстава	Набавна вриједност	Исправка вриједности	Нето вриједност
1	2	3	4(2-3)
Грађевине	2.066.556,00	292.918,00	1.773.638,00
Постројења и опрема	8.093.083,00	6.122.538,00	1.970.545,00
Инвестиције у току	478.895,00	0,00	478.895,00
Укупно:	10.638.534,00	6.415.456,00	4.223.078,00

6.2.4. Текућа средства

Вриједност текућих средстава на дан **31.12.2010.** године исказана је у износу од **19.779.430,00 КМ** и већа су у односу на исти дан претходне године за 26,82%, структура истих дата је у слиједећој табели:

Р/бр.	Опис текућих средстава	Износ у КМ	%
1	Залихе (2+3)	3.252.922,00	16,40
2	Сировине и материјал, резервни дијелови и ситан инвентар	3.166.213,00	16,00
3	Предујмови за залихе (аванси)	86.709,00	0,40
4	Потраживања од продаје	13.057.491,00	66,02
5	Друга краткорочна потраживања	183.282,00	0,93
6	Краткорочни финансијски пласмани	15.456,00	0,08
7	Новац и новчани еквиваленти	3.204.197,00	16,20
8	Активна временска разграничења	66.082,00	0,37
	УКУПНО ТЕКУЋА СРЕДСТВА (1+4+5+6+7+8)	19.779.430,00	100,00

6.2.5. Залихе

На дан **31. 12. 2010.** године, вриједност залиха Јавног предузећа износила је **3.252.922,00 КМ** и мања је у односу на исти дан претходне године за 1,58%. Структура залиха приказана је у следећој табели:

Р/бр	О П И С	Износ у КМ
1	Складиште материјала – РЈ Водовод	1.228.487,00
2	Складиште материјала – РЈ Чистоћа	236.708,00
3	Складиште материјала – РЈ Електродистрибуција	1.618.833,00
4	Ситан инвентар на залихи	82.185,00
5	Ситан инвентар у употреби	91.497,00
	Укупно	3.257.710,00

Ревизијом смо утврдили да у исказаном стању залиха на дан 31. 12. 2010. године постоје залихе материјала преузете диобним билансом од Владе Брчко дистрикта БиХ чије су појединачне цијене (цијене стицања) из ранијих периода прије оснивања Јавног предузећа. Поједини артикли, нису требовани најмање двије године, а неки и више година, што указује на низак обрт залиха. Јавно предузеће није вршило усклађивање вриједности залиха, приликом преузимања истих од Владе Брчко дистрикта БиХ, нити на да 31. 12. 2010. године.

Због наведеног исказано стање залиха на дан 31. 12. 2010. године не одражава реално стање, за вриједност залиха преузетих диобним билансом, које не испуњавају услове признавања текућег средства како је то прописано Оквиром за презентацију и састављање финансијских извјештаја, МРС 2 – Залиха и Правилником о рачуноводственим политикама Јавног предузећа **01-59-11315-4/10** од 20. октобра 2010. године (члан 17).

Оквиром за презентацију и састављање финансијских извјештаја прописани су захтјеви за признавања средства:

- a) притицање будуће економске користи и
- b) да се може његова вриједност поуздано мјерити.

Залихе које испуњавају наведене захтјеве, могу бити билансна позиција. Средства зависно од времена потребно за прелазак у новац даље се класификују на текућа и стала (дугорочна). Осим наведеног за признавање неког средства на позицији залиха (текуће средство) потребно је да се у току најмање једног обрачунског периода изврши његова употреба у процес стварања учинака (производња, пружање услуга, продаја и сл.).

MPC 2 – Залихе, тачка 28, препоручује потребу провјере актуелности цијена залиха, у поређењу са реалним тржишним условима, ако су залихе оштећене, ако су у цијелости или дјелимично застарјеле или ако су њихове продајне цијене смањене. Пракса дјелимичног отписивања залиха испод трошка нето продајне вриједности у складу је с начелом, да имовину не треба водити у износима већим од оних за које се претпоставља да ће се остварити од њене продаје или употребе.

Потребно је извршити свођење набавне вриједности на нето продајну вриједност у зависности шта је ниже у складу с Правилником о рачуноводственим политикама Јавног предузећа, као и са одредбама MPC 2 – Залихе.

Ревизијом смо утврдили да артикли у складиштима материјала и резервних дијелова (водовод, електро, чистоћа и друга) нису означени у складу са шифрама додијељеним у материјалном књиговодству што доводи до отежане идентификације и контроле залиха, као и пописа стања залиха на одређени дан.

Наведени недостатак упућује на закључак, да у овом дијелу процеса постоји слабост система интерне контроле, којим се не спречава ризик управљања и располагања залихама материјала и резервних дијелова.

Потребно је, ради јачања система интерних контрола и спречавања ризика у управљању и располагању залихама материјала и резервних дијелова, извршити идентификовање артикала у складиштима на исти начин као у материјалном књиговодству.

6.2.6. Потраживања

У финансијским извјештајима Предузећа, на дан билансирања 31. 12. 2010. године, укупна потраживања исказана су у износу од 13.256.234,18 КМ.

Структура укупних потраживања дата је у сљедећем прегледу:

- потраживања од купаца	13.057.491,51 КМ;
- потраживања за рефундације накнада плате – приправници	5.653,53 КМ;
- потраживања за рефундације накнаде плата – боловање	29.973,88 КМ;
- потраживања за плаћене аконтације пореза на добит	113.824,11 КМ;
- потраживања за дате авансе	33.831,00 КМ;
- потраживања за дате зајмове – Синдикат	15.460,15 КМ.

Ревизијом смо утврдили, да се аналитичка евиденција потраживања од купаца- правних лица води се у главној књизи, а потраживања за испоруке физичким лицима у помоћним софтверима по радним јединицама, због различитих софтвера који су у примјени. Мјесечно се врши сравање

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ

аналитичких евиденција потраживања за испоруке физичким лицима са синтетичким евиденцијама које се воде у главној књизи.

Потребно је у циљу повећања поузданости и ажурности извјештавања извршити увезивање аналитичке евиденције у систем главне књиге.

У структури потраживања од купаца највеће ставке се односе на:

Врста потраживања	Износ у КМ
Испорука ел. енергије 0,4 kV	2.686.315,96 КМ
Испоруке ел. енергије 10 kV	723.041,15 КМ
Испоруке ел. енергије домаћинства	2.904.335,86 КМ
Испорука електричне енергије - Буџетски корисници	337.006,08 КМ
Неовлаштена потрошња ел. енергије	255.242,95 КМ
Испорука воде домаћинства	465.011,86 КМ
Испорука воде привреда	165.931,12 КМ
Одвоз смећа домаћинства	1.077.155,59 КМ
Одвоз смећа – уговорна потрошња	237.395,37 КМ
Издавање електро сагласности	336.680,65 КМ
Одржавање јавних површина	503.749,62 КМ
Сумњива и спорна потраживања	2.335.923,79 КМ

Сумњива и спорна потраживања односе се на потраживања за испоручену електричну енергију, воду и услуге одвоза смећа за физичка и правна лица за која је покренут поступак наплате путем надлежног суда. На дан билансирања предузеће није вршило процјену наплативости потраживања и потребну исправку вриједности потраживања у складу са процјеном, како је то регулисано одредбама члана 25 Правилника о рачуноводственим политикама Јавног предузећа, број: 01-59-11315-4/10 од 20. октобра 2010. године.

Потребно је на дан билансирања вршити процјену наплативости сумњивих и спорних потраживања, а њихову исправку евидентирати на расходе периода у износу утврђеном на основу утврђене процјене ненаплативости.

6.2.7. Новчана средства

Новац и новчани еквиваленти исказани су у износу 3.204.197,00 КМ и односе се на средства:

1. На трансакционом рачуну ББИ банке	3.200.998,90 КМ
2. У главној благајни	1.093,49 КМ
3. На девизном рачуну ББИ банке	311,40 КМ
4. Погрешне уплате	1.792,87 КМ

Ревизијом је утврђено да предузеће финансијско пословање обавља преко једног трансакцијског рачуна у једној банци без документоване процјене ризика таквог начина располагања финансијским средствима.

Потребно је располагање новцем и новчаним еквивалентима вршити на основу процјене могућих ризика у циљу њиховог елиминисања, смањења или диверсификације.

6.2.8. Дугорочне обавезе

На позицији дугорочних обавеза у билансу стања на дан 31. 12. 2010. године исказан је износ од 366.601,00 КМ. Ревизијом је утврђено да се обавезе односе на унапријед наплаћени приход по основу субвенција Владе Дистрикта у сврху измирења дуговања за пензионере и социјално угрожена лица са подручја Дистрикта. Због неусаглашености матичних евиденција корисника субвенција код Владе и Предузећа, наведена средства нису усмјерена на измирење одговарајућих потраживања од корисника субвенције (пензионери и социјално угрожена лица).

6.2.9. Краткорочне обавезе

На позицији краткорочних обавеза у билансу стања исказан је износ од 13.453.819,00 КМ, а по структури односе се на:

1.	Обавезе за примљене авансе (унапријед наплаћене услуге)	912.690,00
2.	Остале краткорочне финансијске обавезе (наплаћена потраживања од корисника услуга из периода прије оснивања Јавног предузећа)	163.200,00
3.	Краткорочне финансијске обавезе 1+2	1.075.890,00
4.	Обавезе према добављачима у земљи и иностранству	5.287.069,00
5.	Обавезе за порез на додату вриједност-ПДВ	258.185,00
6.	Обавезе за остале порезе доприносе и друга давања (порези и доприноси на и из плата)	553.682,00
7.	Друге краткорочне обавезе	6.261.560,00
8.	Обавезе према добављачима и друге обавезе	12.360.496
9.	Пасивна временска разграничења	17.433,00
10.	УКУПНО (3+8+9):	13.453.819,00

У структури обавеза највећа је обавеза према Дистрикту у износу 6.259.686,66 КМ за примљена стална средства, која због неријешених власничких односа, потребних за судску регистрацију нису претворене у капитал.

Обавезе Предузећа према добављачима исказане су у износу 5.287.069,00 КМ, од чега се на обавезе према Електропривреди БиХ односи 4.148.123,68 КМ за испоручену електричну енергију.

Обавезе за остале порезе доприносе и друга давања (порези и доприноси на и из плата) у износу 401.760,00 КМ односе се на обавезе за доприносе на плате и из плата за децембар 2010. године и порезе и доприносе по основу исплате накнада радницима по основу топлог оброка, регреса за годишњи одмор и других примања.

Потребно је убрзати активности на потпуној имплементацији одлуке о оснивању ЈП "Комунално Брчко" д. о. о. Брчко и диобног биланса.

6.2.10. Капитал

На дан билансирања исказан је капитал у износу 10.329.826,00 КМ, од чега се на уписани уплаћени капитал односи 2.000,00 КМ, а износ од 10.327.826,00 КМ се састоји од нераспоређене добит након опорезивања за:

- 2008. годину у износу од 7.287.529,00 КМ;
- 2009. годину у износу од 2.622.245,00 КМ;
- 2010. годину у износу од 418.052,00 КМ.

6.3. Биланс успјеха за период 1. 1 – 31. 12. 2010. године

6.3.1. Приходи

У Билансу успјеха исказани су приходи од продаје у износу од **36.346.245,00** КМ од чега се на приходе од испоручене воде односи 2.252.519,76 КМ, испорука електричне енергије 28.492.235,37 КМ, услуга одвоза смећа 2.184.244,55 КМ, одржавање путева 399.145,30 КМ, одржавање јавних површина 1.135.103,34 КМ, издавање електро сагласности 641.944,03 КМ и осталих комуналних услуга 1.241.052,65 КМ.

6.3.2. Расходи

У финансијским извјештајима исказани су сљедећи расходи:

- оперативни расходи	38.451.373,00 КМ
- остали расходи	108.804,00 КМ

У оквиру оперативних расхода на позицији трошкова за продато исказана је набавна вриједност електричне енергије у износу 23.520.291,40 КМ и трошкови набавке и резервни дијелови за трећа лица у износу од 93.321,64 КМ, трошкови дистрибуције 298.884,40 КМ, трошкови управе и администрације у износу 14.272.586,68 КМ и остали оперативни расходи у износу 266.308,76 КМ. Ревизијом смо утврдили да трошкови управе и администрације укључују укупне трошкове по природним врстама остварене у обрачунском периоду, без издвајања трошкова који се могу директно приписати учинцима услуге снабдијевања водом и услуге одвоза смећа.

Потребно је дио трошкова који су настали приликом пружања услуга снабдијевања водом и одвоза смећа у будуће идентифицирати и евидентирати у оквиру трошкова продатих услуга.

Материјални трошкови су исказани у износу од 2.093.781,00 КМ и односе се на набављене сировине, материјал, утрошену електричну енергију и погонско гориво, резервне дијелове и ситан инвентар неопходне за обављање дјелатности, и мањи су за 15% у односу на остварење у 2009. години.

Амортизација је исказана у износу 848.987,00 КМ и односи се на обрачун амортизације примјеном амортизационих стопа утврђених Рачуноводственим политикама Јавног предузећа.

Трошкови запослених исказани су у износу 8.450.335,00 КМ, од чега се на плате и накнаде (нето) односи 5.210.916,00 КМ, на порезе и доприносе на плате и из плата 3.169.011,00 КМ и на топли оброк упосленим за јануар и фебруар 70.408,00 КМ.

Обрачун плата и накнада за 2010. годину вршио се по полазним основама Правилника о платама и другим примањима, број: 01-581/09 од 2. фебруара 2009. године.

Трошкови услуга исказани су у износу 2.602.223,00 КМ, од чега се на услуге изради и доради учинака односи 848.178,01 КМ КМ, превозне услуге 10.966,51 КМ, одржавања опреме и сервисне услуге 426.737,83 КМ, ПТТ услуге 91.799,40 КМ, закупнине и најамнине 78.249,48 КМ, рекламе и

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ

пропаганде и спонзорства 298.884,40 КМ, интелектуалне и личне услуге (уговори о дјелу) 723.626,04 и остале вањске услуге 123.782,12 КМ.

Остали оперативни расходи исказани су износу 266.309,00 КМ и односе се на обрачунате губитке у дистрибуцији електричне енергије и воде у току године, као разлика преузетих и признатих испоручених количина.

6.4. ИТ систем

ИТ систем Јавног предузећа састоји се од једног главног софтвера за вођење рачуноводства и више софтверских рјешења наслијеђених из ранијег периода за аналитичке евиденције. Поједине аналитичке евиденције се воде одвојене по радним јединицама и не генеришу аутоматске налоге за главну књигу. Евиденција дневне наплате потраживања у главној књизи врши се збирно по врстама услуга док се у радним јединицама врши аналитичко рашчлањивање по корисницима услуга – купцима. Усклађивање аналитичких евиденција са синтетиком главне књиге врши се мјесечно.

Потребно је успоставити цјеловит ИТ систем који ће елиминисати дуплирање послова на уносу и обради података, обезбиједити брже и поузданије извјештавање и омогућити лакше сервисирање и надоградњу система.

6.5. Ванбилансна имовина

У ванбилансној евиденцији исказан је износ од **112.572.247,32** КМ који се односи на вриједност сталних средстава у власништву Владе Дистрикта, која су дата на управљање и кориштење Јавном предузећу.

Наведена средства разврстана су у пописним листама, Јавног предузећа на дан 31. 12. 2010. године, по организационим јединицама како слиједи:

1.	Водовод и канализација	50.042.818,32;
2.	чистоћа	2.753.168,00;
3.	Електродистрибуција	59.776.231,02;
4.	Укупно (1+2+3):	112.572.217,34.

7. КОМЕНТАР

Јавном предузећу “КОМУНАЛНО БРЧКО” Брчко дистрикта БиХ је уручен Нацрт извјештаја о ревизији финансијских извјештаја на дан 31. 12. 2010. године, број: 01-02-03-13-154/11, на разматрање и достављање евентуалних нових доказа и примједби на налазе ревизије.

У остављеном року од петнаест (15) дана, Јавно предузеће се изјаснило дописом број: 02.01-07653/11 од 9. маја 2011. године и доставило примједбе на налазе садржане у Нацрту извјештаја, у тачкама како слиједи:

1. Квалификација у дијелу Нацрта извјештаја у тачки 6.2.5. Залихе, која се односи *”на свођење набавне вриједности на нето породајну вриједност у зависности шта је ниже у ускладу са Правилником о рачуноводственим политикама Јавног предузећа, као и са одредбама МРС 2-Залихе”*, није прихватљива из разлога што дјелатност предузећа као и начин евидентирања залиха и излаза материјала за властите потребе као резервни дијелови и материјал преко интерног радног

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ

нарлога и интерних излаза материјала, служе за одржавање постојеће водовдне и електромреже, те самим тим нема продаје трећим лицима и остваривања прихода.

Образложење тима за ревизију:

Тим за ревизију финансијских извјештаја у свом налазу препоручује да се за залихе материјала, (преузете диобним билансом од Владе Брчко дистрикта БиХ чије су појединачне цијене (цијене стицања) из ранијих периода прије оснивања Јавног предузећа), у складу са МРС 2 – Залихе, тачка 28, провјере актуелности цијена у упоредби са реалним тржишним цијенама, ако су залихе оштећене, ако су у цијелости или дјелимично застарјеле или ако су њихове продајне цијене смањене. Пракса дјелимичног отписивања залиха испод трошка нето продајне вриједности у складу је са начелом, да се имовина не треба вредновати у износива већим од оних за које се претпоставља да ће се остварити од њезине продаје или употребе. Ревизијом смо утврдили да су залихе прецењене, односно нисмо стекли довољно увјерења, да је предузеће залихе у билансу стања на дан 31. 12. 2010. године, вредновало истинито и фер, из разлога што није извршено свођење набавне вриједности на нето продајну вриједност у зависности шта је ниже. Ревизијом је такође утврђено да у исказаном стању залиха, постоје залихе које нису требоване најмање двије године, а неке и више година, чиме је упитно њихово признавање на позицији текућих средстава, што је у супротности са Оквиром за презентацију и састављање финансијских извјештаја. Независно од тога да ли ће предметне залихе бити уграђене у постојеће мреже (водовдне, канализационе или електромреже) или ће бити продате, њихова вриједност се намирује кроз продајне цијене производа или услуга, те у сваком случају вриједност ових залиха утиче на исказивање финансијског резултата, како за период 1. 1 – 31. 12. 2010. године тако и будућих обрачунских периода.

Тим за ревизију није оспоравао утјеловљење будућих економских користи од предметних залиха кроз њихову појединачну употребу или у комбинацији са осталим средствима при производњи добара и услуга које ће предузеће продати, него оспорава вриједност истих и сумња да ће се у процесу пружање ваших услуга таква вриједност залиха моћи надокнадити кроз цијену пружених услуга, него ће убудуће произвести расходе који неће бити надокнађени (скривени губици).

2. Квалификација у дијелу Нацрта извјештаја у тачки 6.2.6. Потраживања, која се односи **”да није вршена процјена наплативости потраживања на дан билансирања и исправка вриједности потраживања”**, није прихватљива из разлога што је Правилником о рачуноводственим политикама предвиђена процјена наплативости потраживања на дан билансирања и исправка вриједности потраживања, из разлога што постоји Комисија за наплату потраживања за испоручену електричну енергију, воду и услуге одвоза смећа, која је дужна континуирано током читаве године сваких петнаест (15) дана се састајати и у писаној форми извјештавати директора о стању наплате потраживања. Комисија је током 2010. године континуирано радила, вршила анализе и **процјене стања наплате потраживања** те извјештавала директора. Пошто нема исправке потраживања – отписа на терет расхода периода према томе процјена наплативости потраживања за менаџмент је задовољавајућа.

Образложење тима за ревизију:

Тим за ревизију финансијских извјештаја је упознат с процентом наплате потраживања, у забиљешци 6.2.6 није стављао примједбе на проценте наплате, него је ставио примједбу на недостатак процјене наплативости већ исказаних сумњивих и спорних потраживања, што је у супротности са одредбама члана 25 Правилника о рачуноводственим политикама Јавног предузећа и начелом опрезности Оквира за састављање и презентацију финансијских извјештаја. Наведени Оквир, препоручује да се састављачи финансијских извјештаја морају помирити с неизвјесностима

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ

у погледу наплативости спорних потраживања. Потраживања се могу сматрати сумњивим већ након истека уговореног рока наплате, било да купац није у могућности платити или да плаћање условљава или оспорава због неких других разлога. Потраживања која се не могу наплатити по редовној процедури наплаћују се судским путем или у складу с новим уговором или договором два пословна партнера. У складу с начелом опрезности, таква потраживања се већ у поступку или спору могу исправити на терет осталих расхода у оном износу за који се очекује да неће бити наплаћен.

На основу наведеног у образложењима тима за ревизију везано за коментаре Предузећа на Нацрт извјештаја, сматрамо да нема довољно увјерења која би утицала на промјену нашег мишљења.

Тим за ревизију

Авдија Башић, дипл. ек.

Енвера Имамовић, дипл. ек.

Татјана Павловић-Клашнић, дипл. пр.